

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	Аудіовізуального мистецтва	Рік навчання	1-2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	Семестри	1-4

Історія культури

Семестри 1, 2, 3, 4 (осінь 2020, весна 2021)

Викладач Бедріна Надія Сергіївна, кандидат культурології

E-mail nadiia.bedrina@gmail.com

Заняття 30 лекц. + 15 сем. + залік / екзамен

Адреса к. 209, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11

E-пошта Avm.ksada.org

Викладач Бедріна Надія Сергіївна, кандидат культурології

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем спеціально створена група в «Телеграм» і тільки у робочі дні й в робочий час з 9:00 до 18:00. Умови спілкування: 1) обов'язково повинні бути зазначені прізвище, ім'я, група, факультет студентки/ студента; 2) номер завдання; 3) посилання на завдання. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються після занять у робочі дні, а за умов онлайн навчання – у визначений час у «Телеграм».

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» перший рівень вищої освіти. К., МОН, 2019.
2. Основна література з дисципліни.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна запропонувати переглянути у групі в «Телеграм» «Історія культури».

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Canva або будь-який онлайн-конструктор. За бажанням – інструменти для малювання.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Історія культури» є долучення студентів та студенток до культурної спадщини минулого і, в тій же мірі, їх самовизначення в культурній ситуації сьогодення. **Завдання** дисципліни полягають у засвоєнні знань про феномен культури, її структуру, функції, історію розвитку; формуванні вміння аналізувати явища культури, розглядати їх у контексті загальнолюдського культурного розвитку, розуміти їх зміст і цінність; вихованні гуманістичного розуміння позиції особистості в культурі.

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ (ФАХОВІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ

- Здатність застосувати знання з історії світової культури у професійній діяльності, упроваджувати зарубіжний мистецький досвід.
- Розуміння культури і звичаїв інших країн, міжкультурний підхід.
- Здатність володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва.
- Застосовувати знання з історії кіно та фото мистецтва, образотворчого мистецтва та архітектури, історії дизайну, історії української та світової культури, історії світової та вітчизняної літератури у професійній діяльності, упроваджувати український і зарубіжний мистецький досвід.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається опануванням основ майбутньої спеціальності.

Дисципліна вивчається протягом 1-4 семестрів 1-2-го курсів (16 кредитів ECTS, 480 навчальних годин, в тому числі 150 годин — аудиторні лекційні заняття, 90 годин — аудиторні практичні заняття, та 240 годин — самостійні). Всього курс має 8 модулів та 60 тем.

Курс 1. Семестр 1. Культура Стародавнього світу

Модуль 1. Вступ. Культура річних цивілізацій

Тема 1. Поняття і функції культури.

Тема 2. Форми культури.

Тема 3. Етапи становлення та розвитку міфу.

Тема 4. Культура давнього Єгипту.

Тема 5. Культура давньої Месопотамії.

Тема 6. Осьовий час.

Тема 7. Культура давньої Індії.

Тема 8. Культура давнього Китаю.

Модуль 2.

- Тема 9.* Культура давньої Японії.
- Тема 10.* Культура давнього Ірану.
- Тема 11.* Культура Мезоамерики.
- Тема 12.* Культура етрусків.
- Тема 13.* Антична Греція.
- Тема 14.* Античний Рим.
- Тема 15.* Еллінізм.

Курс 1. Семестр 2. Середньовіччя. Відродження.

Модуль 1. Середньовіччя.

- Тема 1.* Культура середньовічної Європи.
- Тема 2.* Карнавальна культура.
- Тема 3.* Культура Візантії.
- Тема 4.* Культура Київської Русі.
- Тема 5.* Культура середньовічної Скандинавії.
- Тема 6.* Схід Середньовіччя.
- Тема 7.* Базові категорії релігієзнавства.
- Тема 8.* Базові категорії естетики.

Модуль 2. Відродження.

- Тема 9.* Культура Відродження.
- Тема 10.* Культура північного Відродження.
- Тема 11.* Культурна своєрідність доби Реформації.
- Тема 12.* Великі географічні відкриття.
- Тема 13.* Базові категорії етики.
- Тема 14.* Місто як феномен культури.
- Тема 15.* Що таке Новий час?

Курс 2. Семестр 1. Культура XVII-XX століття

Модуль 1. Культура XVII-XVIII століття

- Тема 1.* Культура XVII століття: бароко.
- Тема 2.* Культура XVII століття: класицизм.
- Тема 3.* Наукова революція XVII століття.
- Тема 4.* Бароко в Україні.
- Тема 5.* Просвітництво в Європі.
- Тема 6.* Просвітництво в Україні.
- Тема 7.* Схід в період колонізації.
- Тема 8.* Політична культура.

Модуль 2. Культура XIX-XX століття

- Тема 9.* Культура XIX століття: романтизм.
- Тема 10.* Культура XIX століття: реалізм.
- Тема 11.* Культура XIX століття: імпресіонізм.
- Тема 12.* Культура XX століття: модернізм.
- Тема 13.* Типологія культури.
- Тема 14.* Культура XX століття: постмодернізм.
- Тема 15.* Пост-постмодернізм.

Курс 2. Семестр 2. Сучасна культура

Модуль 1.

Тема 1. Сучасна масова культура.

Тема 2. Феномени контркультури і субкультури.

Тема 3. Візуальне в сучасній культурі: фотографія, кіно (художнє і документальне), телебачення, плакат, реклама, відео, кліп. Комікс.

Тема 4. Акустичне в сучасній культурі (масова музика, радіо, звукозапис).

Тема 5. Вербально-письменна культура.

Тема 6. Культура дитинства

Тема 7. Тілесність як парадигма сучасної культури.

Тема 8. Міжкультурна комунікація.

Модуль 2.

Тема 9. Феміністська, антирасистська та постструктуралистська критика культури.

Тема 10. Театр як базовий елемент європейської культури.

Тема 11. Соціологія культури

Тема 12. Економічна культура.

Тема 13. Культурна пам'ять: музеї

Тема 14. Екологічна культура

Тема 15. Тоталітарний та ліберальний проекти культури: мистецтво, література й наука у тоталітарному суспільстві.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та семінарських занять. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи полягає у проведенні маркетингових досліджень згідно лекційної тематики, формуванні звіту з дослідження та його презентації.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формами контролю є залік (1,3 семестр) та екзамен (2,4 семестр). Для допуску достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи та виконання завдань. Залік та екзамен проходять в усній формі. Є можливість набирати бали протягом семестру.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
Відмінно	90–100	A	A+ 98–100	Задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B		Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як здобувачам, так і викладачу. За необхідності здобувач або здобувачка може вийти з

аудиторії (окрім форм контролю) – «правило вільної ноги». Здобувачі та здобувачки можуть вживати на заняттях безалкогольні напої.

Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відраджень, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі здобувачами. У разі необхідності режиму освіти онлайн, здобувачам надаються матеріали (конспект) занять та методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропуски занять без поважних причин і запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач вищої освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. У разі необхідності режиму освіти онлайн, студент надсилає викладачці самостійно виконані завдання електронною поштою, або іншим електронним засобом комунікації. Якщо завдання не виконується студентом вчасно, знижується оцінка.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні заліків тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування (або копіювання чужих робіт), здобувач втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі форм контролю – здобувач отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Осіній семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
	1	Лекція, практичне	Поняття і функції культури.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	2	Лекція	Форми культури.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	3	Лекція, практичне	Етапи становлення та розвитку міфу.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	4	Лекція	Культура давнього Єгипту.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	5	Лекція, практичне	Культура давньої Месопотамії.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	6	Лекція	Осьовий час.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	7	Лекція, практичне	Культура давньої Індії.	4	Виконання завдання самостійної роботи	

	8	Лекція	Культура давнього Китаю.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	9	Лекція, практичне	Культура давньої Японії.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	10	Лекція	Культура давнього Ірану.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	11	Лекція, практичне	Культура Мезоамерики.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	12	Лекція	Культура етрусків.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	13	Лекція, практичне	Антична Греція.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	14	Лекція	Античний Рим.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	15	Лекція, практичне	Еллінізм.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
			Залік	2		

Весняний семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
	1	Лекція, практичне	Культура середньовічної Європи.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	2	Лекція	Карнавальна культура.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	3	Лекція, практичне	Культура Візантії.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	4	Лекція	Культура Київської Русі.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	5	Лекція, практичне	Культура середньовічної Скандинавії.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	6	Лекція	Схід Середньовіччя.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	7	Лекція, практичне	Базові категорії релігієзнавства.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	8	Лекція	Базові категорії естетики.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	9	Лекція, практичне	Культура Відродження.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	10	Лекція	Культура північного Відродження.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	11	Лекція, практичне	Культурна своєрідність доби Реформації.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	12	Лекція	Великі географічні відкриття.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	13	Лекція, практичне	Базові категорії етики.	4	Виконання завдання самостійної роботи	
	14	Лекція	Місто як феномен культури.	2	Виконання завдання самостійної роботи	
	15	Лекція, практичне	Що таке Новий час?	4	Виконання завдання самостійної роботи	
			Іспит	4		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Подача акуратна, без помилок
A	17–19	37–39	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	36	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–15	32–35	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4–7	10–21	Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1–3	1–9	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність під час семінарських занять (3), виступ на конференції або публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (5–7). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Базова

1. Шейко В.М., Білоцерківський В. Я. Історія української культури: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2010. – 271 с.
2. Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія української культури: навч. посіб. – К.: Кондор, 2010. – 360 с.
3. Попович, М. В. Нарис історії культури України : [посібник] / М. В. Попович; Міжнар. фонд "Відродження". – Київ: АртЕк, 1998. – 727 с. : іл. – (Трансформація гуманітарної освіти в Україні).

Допоміжна

1. Історія української культури: Курс лекцій / Л. В. Анучина, О. В. Бурлака, О. А. Лисенко та ін. – Х.: Вид-во «ФІНН», 2010. – 408 с.
2. Історія української культури: Курс лекцій / О. В. Ліхолат, П. А. Дігтяр, С. Ю. Боєва; під аг. ред. С. О. Костилюєвої. – К.: НТУ «КП», 2010. – 336 с.

3. Історія української культури: Навч. посіб. / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко; за ред. О. Ю. Павлової. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 408 с.
4. Кордон М.Д. Українська та зарубіжна культура. Підручник / МОН – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 576 с.
5. Культурологія: Українська та зарубіжна культура. Навчальний посібник / М. М. Закович - К.: Знання, 2007.- 567 с.
6. Культурологія: теорія та історія культури / Навч. посіб. Видання 3-тє, перероб. та доп. / За ред. І.І. Тюрменко. – К.: Центр учбової літератури, 2010.– 370 с.